

Sygn. akt (...)

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 17 stycznia 2023 r. znak (...) - (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił S. M. prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia za okres 27 listopada 2022r. – 19 stycznia 2023r., po ustaniu zatrudnienia w (...) MYJNIE (...) wskazując, iż adresatowi decyzji odmówiono zasiłku chorobowego za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego z powodu kontynuowania umowy zlecenia stanowiącej tytuł do objęcia ubezpieczeniem chorobowym.

S. M. wniósł odwołanie od tej decyzji domagając się przyznania zasiłku chorobowego za sporny okres, wymienił orzeczenia sądów i wskazał, że samo formalne związanie niewykonywaną umową zlecenia, nie stanowi przesłanki odmowy prawa do zasiłku.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał na podstawy wymiaru składek ubezpieczonego w okresie od października 2021 r. do listopada 2022 r. zgłaszane przez zleceniodawcę – (...) T. B.. Wniósł także o zasądzenie kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

S. M. był zatrudniony w oparciu o umowę o pracę przez płatnika składek Myjnie (...) spółka z o.o. w S. do dnia 26 listopada 2022 r. W okresie od 1 października 2021 r. do 30 listopada 2022 r. odwołujący był zgłoszony równoległe do ubezpieczenia z tytułu wykonywania umowy cywilnoprawnej u (...) T. B.. W okresie od 16 listopada 2022r. do 19 stycznia 2023r. ubezpieczony pozostawał niezdolny do pracy.

Niesporne, nadto zgłoszenie do ubezpieczeń i wyrejestrowanie z ubezpieczeń (akta organu - nienumerowane) , wnioski o zasiłek chorobowy (akta organu - nienumerowane), oświadczenie do wniosku o zasiłek chorobowy Z-10 (akta organu - nienumerowane), raporty ZUS RCA (akta organu – nienumerowane) przesłuchanie ubezpieczonego k. 31.

W okresie od 27 listopada 2022r. – 19 stycznia 2023r. , o jakim mowa w spornej decyzji, ubezpieczony nie był uprawniony do renty z tytułu niezdolności do pracy, emerytury z powszechnego systemu ubezpieczeń, nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu rolników, nie miał wypłacanego zasiłku dla bezrobotnych ani innych świadczeń przez urząd pracy. Poza trwającym do 26 listopada 2022r. zatrudnieniem pracowniczym S. M. miał do końca listopada 2022 r. zawartą umowę zlecenia z (...) T. B.. Umowa zlecenia była przez ubezpieczonego wykonywana do dnia 15 listopada 2022 r. Po tym dniu ubezpieczony – z uwagi na stan zdrowia - nie wykonywał obowiązków wynikających z umowy zlecenia, zaś z końcem miesiąca umowę rozwiązał. W okresie od 1 listopada do 15 listopada 2022 r. ubezpieczony przepracował 63 godziny w ramach umowy zlecenia. Płatnik ubezpieczonego (zleceniodawca - (...) T. B.) w listopadzie 2023r. złożył za ubezpieczonego deklarację z podstawą wymiaru składek 1241,10 zł. Natomiast z dniem 1 grudnia 2022 r. płatnik składek (...) T. B. wyrejestrował ubezpieczonego z ubezpieczeń.

Dowód: pismo z 12.05.2023 r., k. 17; wyrejestrowanie druk (...) k. 18; ewidencja godzin wykonywania umowy zlecenia za listopada 2022 k. 19; raporty i deklaracje – nienumerowane karty akt zasiłkowych, przesłuchanie ubezpieczonego k. 31

W okresie zatrudnienia pracowniczego ubezpieczony nie podlegał ubezpieczeniom społecznym z umowy zlecenia, a po 26 listopada 2022 r. nie został zgłoszony przez zleceniodawcę (...) T. B. do ubezpieczenia chorobowego.

Niesporne.

Sąd zważył, co następuje.

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie ustalony został w oparciu o korespondujące ze sobą dowody w postaci przesłuchania ubezpieczonego, dokumentów nadesłanych przez zleceniodawcę ubezpieczonego (płatnika składek (...)) T. B. oraz zgromadzonych dokumentów w aktach zasiłkowych ubezpieczonego. Brak było jakichkolwiek podstaw do kwestionowania któregokolwiek z tych dowodów. W istocie zresztą okoliczności faktyczne pozostawały, jak wynika ze stanowisk stron, poza sporem. Organ rentowy nie zarzucał bowiem S. M. faktycznego realizowania czynności z umowy zlecenia w okresie objętym zaskarżoną decyzją, a powoływał się na odmówienie ubezpieczonemu prawa do zasiłku chorobowego za okres od 27 listopada 2022 r. do 19 stycznia 2023 r. po ustaniu zatrudnienia u płatnika składek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, wskazując, że ubezpieczony kontynuuje zatrudnienie na umowę zlecenia u (...) T. B., gdyż podstawa wymiaru składek z tytułu umowy zlecenia w listopadzie 2022 r. wyniosła 1241,10 zł.

Sporna decyzja objęta niniejszym sporem dotyczy okresu od 27 listopada 2022 r. do 19 stycznia 2023 r. w którym ubezpieczony nie posiadał już pracowniczego tytułu do ubezpieczenia, gdyż został wyrejestrowany przez pracodawcę (...) Myjnie (...) i nie został zgłoszony przez (...) T. B. z tytułu zawartej umowy zlecenia do ubezpieczenia chorobowego. Ubezpieczony nie wykonywał jednak w spornym okresie pracy zarobkowej – nie wykonywał czynności wynikających z umowy zlecenia, zaś z końcem listopada umowa zlecenia została rozwiązana. Wynagrodzenie, które otrzymał od (...) T. B. (zleceniodawca), które organ wskazał jako podstawę wymiaru składek było wynagrodzeniem za przepracowane godziny w pierwszej połowie listopada 2022 r., kiedy jeszcze ubezpieczony był zdolny do pracy i pracował równolegle u pracodawcy i zleceniodawcy.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz.U.2022, poz. 1732, zwaną dalej „ustawa zasiłkowa”), zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego. Jeśli niezdolność do pracy powstanie w czasie zatrudnienia i trwa nadal po jego ustaniu, byłemu pracownikowi nadal przysługuje prawo do zasiłku chorobowego. Wówczas funkcją zasiłku chorobowego nie jest już rekompensata utraconego zarobku wskutek niezdolności do pracy, lecz zapewnienie środków na okres konieczny do pozyskania nowych źródeł dochodu, przy słusznym założeniu, że niezdolność do pracy stanowi przeszkodę w ich uzyskaniu (wyrok SN z 5.8.1999 r., II UKN 68/99, uchwała SN z 12.6.2002 r., III UZP 4/02).

Od zasady tej ustawodawca wprowadził jednak wyjątki. Określone zostały one w art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej. Zgodnie z wymienionym przepisem zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, m. in. wówczas, gdy osoba niezdolna do pracy kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby (art. 13 ust. 1 pkt 2). Przepis art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej przewiduje też brak prawa do świadczenia po ustaniu ubezpieczenia chorobowego w przypadku posiadania przez uprawnionego prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy (art. 13 ust. 1 pkt 1), prawa do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, rodzicielskiego świadczenia uzupełniającego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego (art. 13 ust. 1 pkt 4), podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (art. 13 ust. 1 pkt 5) lub niespełnienia przesłanek z art. 4 ust. 1 ustawy (art. 13 ust. 1 pkt 3).

W niniejszej sprawie organ rentowy, stwierdzając po stronie ubezpieczonego brak prawa do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia w postaci zatrudnienia pracowniczego, powoływał się na wskazany wyżej art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej. W sprawie bezspornym było, że po 26 listopada 2022r. (dacie ustania stosunku pracy) ubezpieczony miał zawartą umowę zlecenia z (...) T. B.. Zleceniobiorcy (pomijając zbieg tytułów ubezpieczeń) podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym, a na swój wniosek mogą dobrowolnie podlegać też ubezpieczeniu chorobowemu (art. 12. ust. 2 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych).

W okresie od 27 listopada 2022 r. do 19 stycznia 2023 r., czyli w okresie którego dotyczy sporna decyzja, wspomniana umowa zlecenia, chociaż formalnie łączyła jeszcze strony czyli ubezpieczonego i (...) T. B., lecz po dniu 15 listopada

2022 r. nie była faktycznie wykonywana. Niewykonywana po dniu 15 listopada 2022 i rozwiązana z końcem miesiąca, nie stanowiła dla ubezpieczonego źródła zarobkowania w rozumieniu art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej.

Stosownie do art. 7 pkt 1 ustawy zasiłkowej, zasiłek chorobowy przysługuje również osobie, która stała się niezdolna do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli niezdolność do pracy trwała bez przerwy co najmniej 30 dni i powstała m.in. nie później niż w ciągu 14 dni od ustania tytułu ubezpieczenia chorobowego. Zdaniem Sądu, ubezpieczony spełnił wszystkie te przesłanki.

Prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia to rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej przysługującej co do zasady osobom ubezpieczonym. Zasiłek chorobowy ma rekompensować okresowy brak dochodu osobie czasowo - bez swojej winy – z uwagi na stan zdrowia pozbawionej możliwości zarobkowania. Osoba nie posiadająca tytułu ubezpieczenia takiego stałego dochodu nie osiąga, jej sytuacja finansowa w czasie choroby nie ulega zatem pogorszeniu. Jeśli jednak niezdolność do pracy pojawia się bezpośrednio po ustaniu tytułu ubezpieczenia, gdy osoba chora nie miała jeszcze realnych możliwości uzyskać nowego tytułu ubezpieczenia, ustawodawca przewiduje zapewnienie jej środków utrzymania w postaci zasiłku chorobowego nie widzi jednak podstaw do rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej na osoby, które osiągają dochód z innych źródeł stałych wynikających z podlegania powszechnemu systemowi ubezpieczeń (emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy, zasiłek dla bezrobotnych etc) albo które mogą otrzymać zasiłek chorobowy z innego istniejącego tytułu ubezpieczenia, ewentualnie mogłyby go uzyskać gdyby z tego tytułu przystąpiły do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, czego z własnej woli nie uczyniły.

Odwołujący się miał zawartą umowę zlecenia po ustaniu pracowniczego, wcześniejszego tytułu ubezpieczenia (umowy o pracę), lecz umowy zlecenia nie wykonywał, zaś w krótkim czasie ją rozwiązał. W ustalonym stanie faktycznym sprawy ubezpieczony od 15 listopada do 30 listopada 2022r. nie wykonywał faktycznie pracy na podstawie zawartej wcześniej umowy zlecenia. W grudniu 2022 r. umowa zlecenia została rozwiązana. Zdaniem Sądu te okoliczności, a zwłaszcza fakt, że wnioskodawca z tytułu umowy zlecenia nie uzyskał dochodu za pracę wykonywaną po 15 listopada 2022 r., a w grudniu 2022 r. umowę rozwiązał, przesądzają o prawie do zasiłku chorobowego za sporny okres.

Sąd rozpoznający sprawę podziela pogląd Sadu Najwyższego wyrażony w postanowieniu z 9 czerwca 2022 r. (...) 463/21, iż w przypadku umów zlecenia dla spełnienia wskazanej w art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej przesłanki negatywnej kontynuowania wcześniej podjętej działalności zarobkowej konieczne jest wykazanie rzeczywistej aktywności ukierunkowanej na uzyskanie dochodu, a nie sam fakt formalnego związania zawartą wcześniej umową zlecenia. W okolicznościach rozpatrywanej sprawy, gdzie w okresie od 15 listopada 2022r. (ani później) ubezpieczony nie wykonywał żadnych czynności z tytułu wcześniej zawartej umowy zlecenia z (...) T. B. oznacza to, że zachowuje on prawo do zasiłku chorobowego z tytułu ubezpieczenia chorobowego związanego z umową o pracę, która ustała w dniu 26 listopada 2022r.

Mając na uwadze wszystko powyższe sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję w sposób zgodny z żądaniem odwołania.

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...)

(...)

(...)